

EGE BÖLGESİ SANAYİ ODASI
AEGEAN REGION CHAMBER OF INDUSTRY

AYLIK EKONOMİ BÜLTENİ

EYLÜL 2019

Sayı 77

İçindekiler

Yönetici Özeti-Küresel Ekonomi	1
Yönetici Özeti-Türkiye Ekonomisi	2
Küresel Ekonomideki Gelişmeler	3
Dünya Ekonomisi	3
ABD	4
Euro Bölgesi-AB	4
Almanya	5
İngiltere	5
Japonya	6
Çin	7
Hindistan	7
Güney Kore	8
Brezilya	8
Rusya	9
İmalat PMI İncelemesi - Ağustos 2019	10
Döviz Kurları İncelemesi - Ağustos 2019	11
Teknoloji Gündemi	12
Türkiye'deki Güncel Ekonomik Gelişmeler	13
Büyüme-2019 Yılı II. Çeyrek	13
Enflasyon-Ağustos 2019	14
Sanayi Üretim Endeksi-Temmuz 2019	15
Hane Halkı İşgücü Verileri-Haziran 2019	16
Kapasite Kullanım Oranı-Ağustos 2019	17
Ödemeler Dengesi-Temmuz 2019	18
Güven Endeksleri ve Bütçe	19
Dış Ticaret Verileri-Temmuz 2019	20
Temel Ekonomik Göstergeler Tablosu: Türkiye	21
Temel Ekonomik Göstergeler Tablosu: İzmir	22
Ülke İncelemeleri 45: Amerika Birleşik Devletleri	23

YÖNETİCİ ÖZETİ KÜRESEL EKONOMİ

- **OECD** yayınladığı raporda ticaret savaşlarının yatırım ve güven ortamını zedelemesini, büyük ekonomilerdeki yavaşlamaları ve küresel ölçekte artan politik belirsizlikleri gerekçe göstererek **küresel ekonomi için büyüme tahminini 2019 yılı için %3,2'den %2,9'a, 2020 için ise %3,4'ten %3,0'a revize etti**. Benzer şekilde, Uluslararası Kredi Derecelendirme Kuruluşu Fitch Ratings de Ara Dönem Ekonomik Görünüm Raporu yayınlarak, uluslararası ticaretteki bozulmalarının küresel ekonomik görünümü olumsuz etkilediğini belirtti.
- **Amerikan Merkez Bankası (FED)**, Eylül ayı toplantısında, **faizleri 25 baz puan indirerek %1,75-2,00 aralığına düşürdü**. 11 yıl sonra art arda 2. kez faiz indirimine giden FED, ekonomide zayıflama işaretlerinin güçlenmesi halinde daha fazla faiz indirimine gidebilir.
- Euro Bölgesi ekonomideki olumsuz görünümün devam etmesi gerekçesiyle, **Avrupa Merkez Bankası (ECB)**, mevduat faizlerini 10 baz puan indirimle **rekor düşük seviye olarak değerlendirilen %-0,5 oranına** indirdi. Ayrıca, parasal genişleme programı aylık 20 milyar Euro'luk tahvil alımı şeklinde tekrar başlatılacak.
- **Almanya'da** da olumsuz görünüm devam ediyor. Öncü göstergelere göre **imalat PMI, son 10 yılın en düşük seviyesi olan 41,4'e gerilerken**, imalat ve hizmet sektörlerinin birlikte değerlendirildiği birleşik PMI da 50 puanın altına gerileyerek son 7 yılın en düşük değerini aldı.
- Brexit karmaşası devam eden **İngiltere'de Merkez Bankası**, gerçekleştirdiği komite toplantısında **faiz oranını %0,75 düzeyinde sabit tutarken varlık alım programını da değiştirmede** ve 435 milyar Sterlin düzeyinde bıraktı.
- **Japonya'da** alınan ilave tedbirlere rağmen, **enflasyon Ağustos'ta yıllık bazda %0,5 gibi rekor düşük** bir artış kaydetti. Enflasyonun düşük kalmasındaki en önemli etken, enerji fiyatlarındaki düşüş oldu.
- Ticaret savaşlarının olumsuz etkisiyle mücadele eden Çin, çözüm olarak yeni ve yaratıcı yöntemler geliştirmeye çalışıyor. **Çin Merkez Bankası (PBOC)**, **yeni bir dijital parayı uygulamaya koymaya hazırlandığını** ve uygulamanın Kasım ayında başlayacağını açıkladı.
- Yeni bir ticaret savaşı olarak değerlendirilen Güney Kore ve Japonya arasındaki gerilim tırmanırken, **Güney Kore Japonya'yı, Japon şirketlerine dış ticarete kolaylıklar tanınmasını sağlayan güvenilir ticaret ortakları listesinden çıkardığını** açıkladı.
- Hindistan Maliye Bakanlığı, ekonomiyi canlandırmak için bir dizi tedbiri hayata geçirerek kurumlar vergisinde dikkat çekici bir indirim gitti. Böylece **Hindistan, Asya'nın en düşük kurumlar vergisine sahip ülkesi** haline geldi.
- Bir diğer faiz indirimine giden ülke **Brezilya Merkez Bankası** oldu. Banka, **faiz oranlarını 50 baz puanlık indirimle, rekor düşük seviye olarak değerlendirilen %5,5'e** indirdi.
- Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin ekonomiye dair değerlendirmelerde bulunarak, **büyümenin tatmin edici seviyede olmadığını ve daha sürdürülebilir ve güçlü bir büyüme için ilave çözümler** gerektiğini belirtti.

YÖNETİCİ ÖZETİ TÜRKİYE EKONOMİSİ

- **Büyüme Oranı;** 2019 yılı ikinci çeyrekte, piyasa beklentilerinin altında daralarak %1,5 oranında kaydedildi.
- **Enflasyon Oranı;** 2019 yılı Ağustos ayında yıllık TÜFE'de %15,01, Yİ-ÜFE'de %13,45 oranında gerçekleşti. Bir önceki aya göre; TÜFE'de %0,86 oranında artış, Yİ-ÜFE'de %0,59 oranında azalış yaşandı.
- **İşsizlik Oranı;** 2019 yılı Haziran ayında geçen yılın aynı ayına göre, 2,8 puan artarak %13,0 oranında gerçekleşti. İstihdam edilen kişi sayısı 802 bin kişi azalırken, işsiz sayısı 938 bin kişi arttı. Genç nüfusta işsizlik oranı %24,8 seviyesine yükseldi.
- **Sanayi Üretim Endeksi;** 2019 yılı Temmuz ayında yıllık bazda %1,2 oranında azaldı. 2019 yılı Ağustos ayında **Kapasite Kullanımı** bir önceki aya göre, 0,4 puan artarak %76,6 oranına yükseldi.
- **Dış Ticaret Açığı;** 2019 yılı Temmuz ayında geçen yılın aynı ayına göre; %46,9 oranında azalarak 3,2 milyar Dolar geriledi. Geçen yılın aynı ayına göre; ihracat %7,9 oranında artarak 15,2 milyar Dolar, ithalat da %8,5 oranında azalarak 18,4 milyar Dolar olarak gerçekleşti.
- **Cari İşlemler Dengesi;** 2019 yılı Temmuz ayında, piyasa beklentilerinin paralelinde 1,2 milyar Dolar gerçekleşti.
- **Bütçe;** 2019 yılı Ocak-Ağustos döneminde 68,1 milyar TL açık verdi. Aynı dönemde bütçe gelirleri %21,6 oranında artarak 590,7 milyar TL, bütçe giderleri ise %22,8 oranında artarak 658,8 milyar TL gerçekleşti.
- **Güven Endeksleri;** 2019 yılı Ağustos ayında, bir önceki aya göre, Reel Kesim Güven Endeksi %4,3 artarak 102,5 seviyesine, Tüketici Güven Endeksi %3,1 artarak 58,3 seviyesine ve Ekonomi Güven Endeksi %7,9 artarak 87,1 seviyesine yükseldi.
- **PMI ve CDS;** 2019 yılı Ağustos ayında İmalat Sanayi Satınalma Yöneticileri Endeksi (PMI) 48,0 düzeyinde gerçekleşti. Ağustos ayında CDS ortalama 381,14 seviyelerinde gerçekleşirken; 24 Eylül 2019 tarihi itibarıyla 360,97'ye kadar geriledi.
- **Faiz Oranı;** Türkiye Cumhuriyet Merkezi Bankası Para Politikası Kurulu, bir hafta vadeli repo ihale faiz oranını 325 baz puan düşürerek %19,75'ten %16,50'ye çekti.

KÜRESEL EKONOMİDEKİ GELİŞMELER

DÜNYA EKONOMİSİ

OECD yayınladığı Ara Dönem Ekonomik Görünüm Raporu'nda küresel ekonomik büyüme tahminini 2019 yılı için %3,2'den %2,9'a, 2020 için ise %3,4'ten %3,0'a revize etti. Raporda özellikle G-20, Euro Bölgesi, Çin ve Hindistan'a ilişkin büyüme tahminlerinde aşağı yönlü revizyonlar yapılması dikkat çekti. Söz konusu aşağı yönlü revizyona genel olarak; ticaret savaşlarının yatırım ve güven ortamını zedelemesi, ABD, Çin ve Almanya gibi büyük ekonomilerdeki yavaşlamalar, küresel ölçekte artan politik belirsizlikler ve Brexit'in öngörülenden daha derin bir etkiye sebep olması gerekçe gösterildi. Küresel bir resesyona önlem olarak, cari konjonktürde düşük faiz ortamının yarattığı fırsatların değerlendirilmesi ve geleceğe yönelik altyapı yatırımlarının artırılması gerektiği vurgulandı.

Benzer şekilde, Uluslararası Kredi Derecelendirme Kuruluşu Fitch Ratings de Ara Dönem Ekonomik Görünüm Raporu yayınlarken, uluslararası ticaretteki bozulmalarının küresel ekonomik görünümü bozduğunu belirtti. Euro Bölgesi, ABD ve Çin'e dair büyüme tahminlerini aşağı yönlü revize eden Fitch Ratings, mevcut koşulların daha da olumsuz hale gelmesi durumunda, toparlanmanın uzun vadeye yayılabileceğini ifade etti.

Diğer taraftan, Ortadoğu kaynaklı politik belirsizlikler de küresel piyasaları olumsuz etkiliyor. Suudi Arabistan'ın milli petrol şirketi Saudi Aramco'ya yapılan silahlı saldırı nedeniyle petrol üretiminin geçici olarak durdurulması sonucu, petrol fiyatları %20 gibi rekor bir artış sergiledi. Suudi Arabistan'ın saldırıdan İran'ı sorumlu tutması ve giderek gerginleşen ABD-İran ilişkileri doğrultusunda savaş ihtimalinin dillendirilmesi, küresel ekonomi için yeni bir risk faktörü olarak ön plana çıkıyor.

ABD

Amerikan Merkez Bankası (FED), Açık Piyasa

Komitesi Eylül ayı toplantısında, faizleri 25 baz puan indirerek %1,75 – 2,00 aralığına düşürdü. Böylece FED, 11 yıl sonra art arda 2. kez faiz indirimine gitmiş oldu. Beklentilere uygun olarak gerçekleşen faiz indirimi sonrası Dolar'da ciddi bir değişim gözlenmedi.

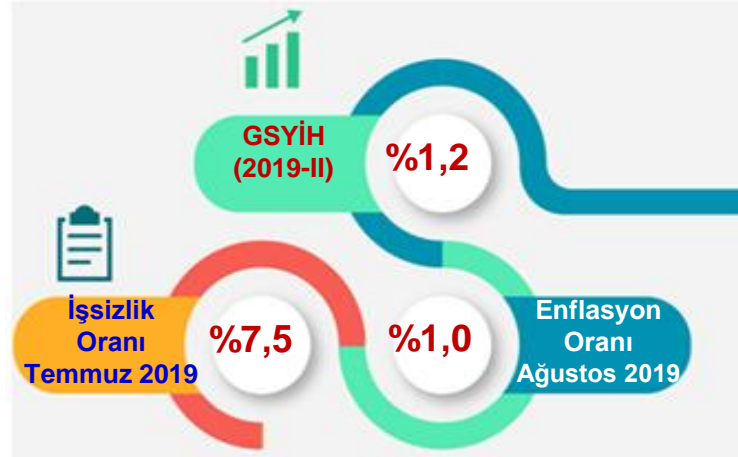
Enflasyonun %2'nin altında seyretmeye devam ettiğini belirten FED, istihdamın ve tüketici harcamalarının gücünü korumakla birlikte, yatırım ve ihracatın zayıfladığına dikkat çekti. Ekonomide zayıflama işaretlerinin güçlenmesi halinde, FED daha fazla faiz indirimine gidebileceği yönünde sinyal verdi.

Euro Bölgesi - AB

Avrupa Merkez Bankası, (ECB), gerçekleştirdiği

toplantıda mevduat faizlerini 10 baz puan indirimle rekor düşük seviye olarak değerlendirilen %-0,5 oranına indirdi. Bununla birlikte, parasal genişleme programı aylık 20 milyar Euro'luk tahvil alımı şeklinde tekrar başlatılacak. Söz konusu programa, enflasyonun %2 hedefinin altına gelene kadar devam edileceği duyuruldu. Siyasi ve jeopolitik belirsizlikler, ticaret savaşları, talep yetersizliği ve deflasyonist ortam Euro Bölgesi ekonomisini olumsuz olarak etkileyen başlıca faktörler olarak ön plana çıkıyor.

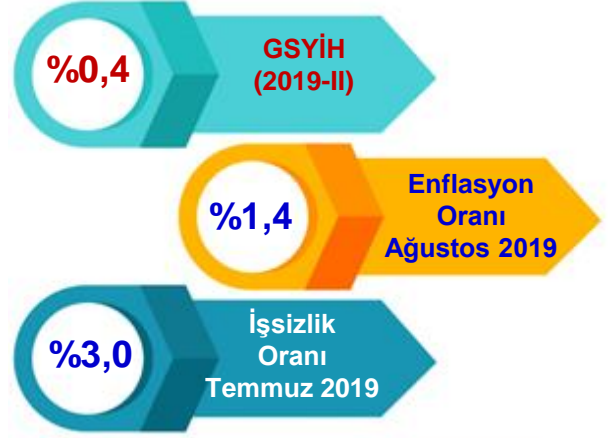

Euro Bölgesi'nde enflasyon Ağustos ayında yıllık bazda %1 düzeyinde gerçekleşirken, ECB Başkanı Mario Draghi bölge ekonomisindeki kötü gidişata dair açıklamalarda bulundu. Draghi açıklamalarında, maliye politikaları olmadan sadece para politikasını kapsayan çözümlerin ekonomideki kötü gidişatı engellemeye yetmeyeceğini vurguladı. Bu açıdan, ECB gelecek dönemde resesyona ihtimaline karşı ek politikalar uygulamaya koyabilir.

ALMANYA

Almanya'da öncü göstergelere göre imalat PMI, son 10 yılın en düşük seviyesi olan 41,4'e gerilerken, imalat ve hizmet sektörlerinin birlikte değerlendirildiği birleşik PMI da 50 puanın altına gerileyerek son 7 yılın en düşük değerini aldı. Ülke ekonomisine dair önemli göstergelerden olan PMI'nın bu kadar sert bir şekilde düşmesi, üçüncü çeyrek itibariyle ortaya çıkacağı öngörülen resesyona beklentilerden daha sarsıcı olabileceği yönünde endişelere sebep oluyor. Almanya'nın yaşadığı bölgesel ve ulusal sorunların yanında, Alman ürünlerine yönelik küresel talebin zayıflaması, ciddi bir sorun olarak dikkat çekiyor.

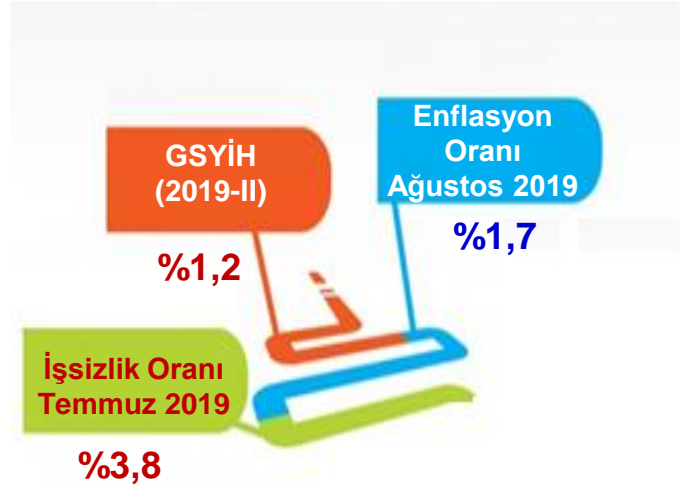

Anlaşmasız Brexit'in ihtimalinin ve ticaret savaşlarının piyasaları olumsuz etkilemesi de, Almanya ekonomisini resesyona iten diğer etkenler olarak dikkat çekiyor. Almanya'nın İngiltere'ye ihracatı, bu yılın ikinci çeyreğinde 2018'in aynı dönemine göre %21 gibi önemli bir düşüş kaydetti. En dikkat çekici düşüş ise, ciddi bir sıkıntı içerisinde olan otomotiv sektöründe kaydedildi.

İNGİLTERE

İngiltere Merkez Bankası (BOE) gerçekleştirdiği komite toplantısında faiz oranını %0,75 düzeyinde sabit tuttu. Beklentilere uygun olarak gerçekleştirilen karara ek olarak, varlık alım programı da değiştirilmedi ve 435 milyar Sterlin düzeyinde bırakıldı. Brexit sorununun kesin olarak çözüme kavuşturuluncaya kadar, İngiltere ekonomisindeki ihtiyatlı tutuma devam edilmesi öngörülüyor.

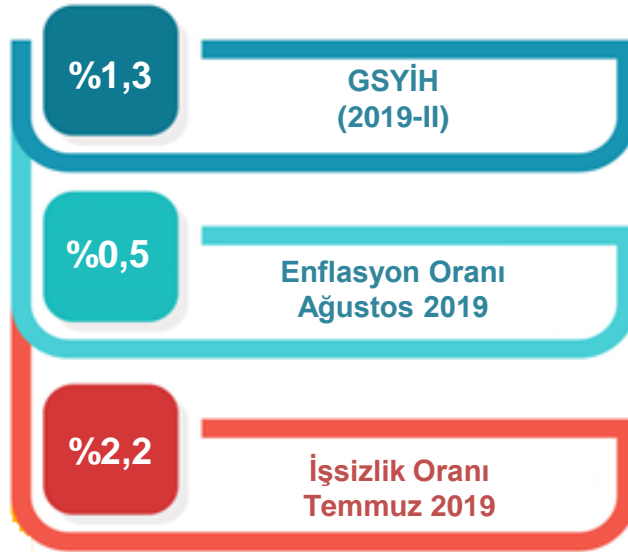

AB Komisyon Başkanı Jean-Claude Juncker'in anlaşmasız Brexit'i engellemek için elinden gelen her şeyi yapacağını ve 31 Ekim'e kadar anlaşmaya varılacağına inandığını açıklaması, Brexit'e yönelik sert öngörülerin biraz yumuşamasını sağladı. Açıklamadan sonra, son dönemlerde ciddi düşüşler kaydeden İngiliz Sterlin'i, son iki ayın en yüksek düzeyine tırmandı.

JAPONYA

Japonya'da alınan ilave tedbirlere rağmen enflasyon Ağustos'ta yıllık bazda %0,5 gibi rekor düşük bir artış kaydetti. Enflasyonun düşük kalmasındaki en önemli etken, enerji fiyatlarındaki düşüş oldu. Enflasyonun hedef oran olan %2'nin oldukça altında kalması, endişe yaratıyor.

Japonya Merkez Bankası (BOJ), küresel ekonomideki olumsuzlukların desflasyonist baskıyla mücadeleyi güçleştirebileceğini ifade ederek, ekonomi politikaları konusunda daha hassas davranılması gerektiğini belirtti. BOJ ayrıca, gerçekleştirdiği komite toplantısında faizi %−0,1 düzeyinde sabit tuttu ve parasal teşviğini değiştirmede. BOJ, gerçekleştirdiği açıklamalar doğrultusunda, yılın son çeyreğinde ekonomiyi canlı tutmak için ek hamleler uygulayabilir.

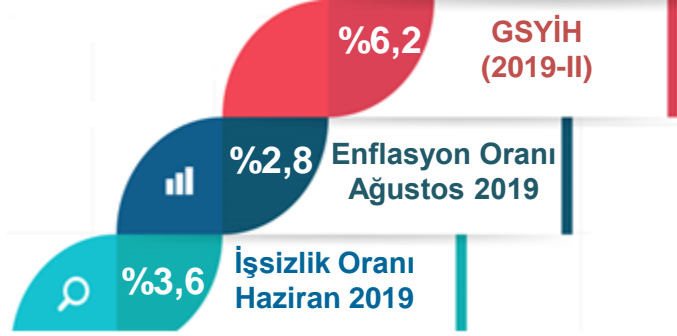
➤ Ülkelerin çeyrekler itibariyle verilen büyüme oranları, bir önceki yılın aynı dönemine göre baz alınmıştır.

GELİŞMEKTE OLAN EKONOMİLER

ÇİN

Dünya Bankası ve Çin Hükümeti ortak bir rapor yayınlayarak, Çin'de verimlilik büyümesinin global finansal krizden bu yana düşük kaldığını ve Çin'in ekonomisinde sürdürülebilir büyüme için verimliliği artırmaya ihtiyaç duyulduğu belirtildi. Çin'in toplam faktör verimlilik büyümesinin global finansal kriz öncesindeki 10 yılda %3,5 iken kriz sonrasındaki 10 yılda ise %1,6 düzeyinde kaldığı açıklanan raporda, verimliliği artırmak için; kaynakların etkin şekilde dağıtılması, gelişmiş teknolojilerin uygulamaya koyulmasının hızlandırılması ve fikri mülkiyet haklarının güçlendirilmesi şeklinde üç temel çözüm önerildi.

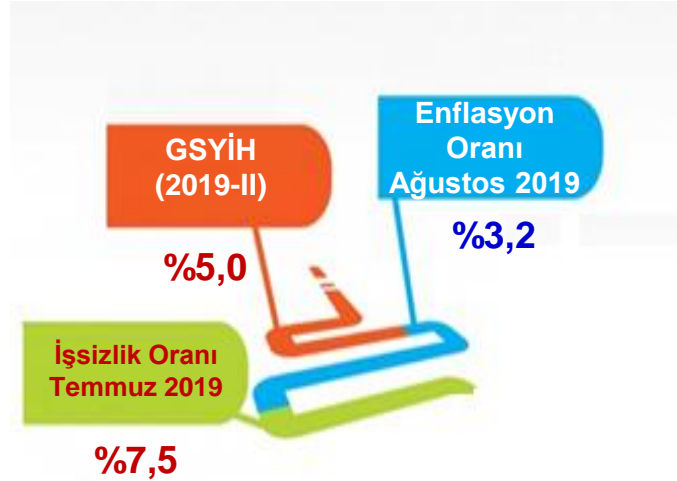

Uzun süredir ticaret savaşlarının olumsuz etkisiyle mücadele eden Çin, çözüm olarak yeni ve yaratıcı yöntemler geliştirmeye çalışıyor. Söz konusu gelişmeler kapsamında Çin Merkez Bankası (PBOC), yeni bir dijital parayı uygulamaya koymaya hazırlandığını açıkladı. Kasım ayında hayata geçirilmesi beklenen söz konusu yeni teknolojinin, Merkez Bankaları'nın piyasalara dijital para sürüp sürmemeleri tartışmaları hakkında da önemli bir dönüm noktası olacağı düşünülüyor.

HİNDİSTAN

Hindistan Maliye Bakanlığı, ekonomiyi canlandırmak için bir dizi tedbiri hayata geçirerek kurumlar vergisinde dikkat çekici bir indirmeye gitti. Bakanlık tarafından yapılan açıklamaya göre, yerli şirketler için kurumlar vergisi oranı %30'dan %22'ye indirilirken, yeni kurulacak yerli imalat şirketleri için de %15 olarak belirlendi. Böylece Hindistan, Asya'nın en düşük kurumlar vergisine sahip ülke statüsüne sahip olmak gibi önemli bir reform gerçekleştirdi.

Kurumlar vergisi indirim kararının ardından Hint Rupisi ciddi bir şekilde artış kaydederken, hisse senetleri de on yılın en güçlü yükselişini kaydetti. Söz konusu artış, Hindistan ile birlikte Asya piyasalarının da canlanmasını sağladı.

GÜNEY KORE

Güney Kore ve Japonya arasındaki gerilim tırmanıyor.

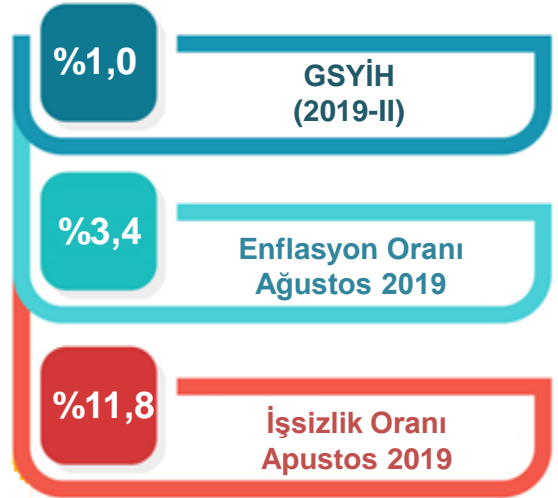
Güney Kore Japonya'yı, Japon şirketlerine dış ticarete kolaylıklar tanınmasını sağlayan güvenilir ticaret ortakları listesinden çıkardığını açıkladı. Söz konusu gelişme kapsamında bundan sonra Japonya güvenilir ticaret ortakları listesinde değil, ara kategorideki ülke olarak ayrı bir statüde değerlendirilecek. Güney Kore'nin Japonya'ya yönelik ihracatını daraltması beklenen uygulamaya, Japonya'nın karşı bir hamleyle karşılık vermesi, gerilimin daha da artmasına sebep olabilir.

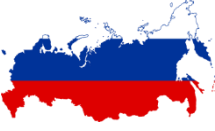
Dünya Ticaret Örgütü, Güney Kore'de ihracatın 2019 ikinci çeyreğinde yıllık bazda %8,6 gibi ciddi bir daralma kaydettiğini açıklayarak, söz konusu daralmanın yıllık ekonomik görünümü daha da bozabileceğine işaret etti. İhracattaki daralmanın temel sebebi olarak ABD-Çin ticaret savaşı gösterilirken, Japonya gerginliği durumu daha da kötüleştirebilir.

BREZİLYA

Brezilya'da cari denge Ağustos ayında 4,3 milyar Dolar açık verdi. Söz konusu veri itibarıyla cari açığın GSYİH içindeki oranı %1,8 düzeyinde gerçekleşerek son iki yılın en kötü performansını sergiledi. Ekonomideki olumsuzluk işaretleri artması doğrultusunda, ek teşvik mekanizmalarının gündeme alınması bekleniyor.

Küresel ölçekte düşük faiz oranları eğilimi yaygınlaşırken Brezilya Merkez Bankası da, faiz oranlarını 50 baz puanlık indirimle, rekor düşük seviye olarak değerlendirilen %5,5'e indirdi. Bununla birlikte, faiz indirimleri doğrultusunda borçlanma maliyetleri düşse bile gelecek yıl enflasyon hedefinin tutturulamayacağını öngörülüyor.

RUSYA

Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin ekonomiye dair değerlendirmelerde bulunarak, büyümenin tatmin edici seviyede olmadığını ve daha sürdürülebilir ve güçlü bir büyüme için ilave çözümler gerektiğini belirtti. Enflasyondaki olumlu seyre rağmen halkın reel gelirlerinin yavaş yükseldiğine işaret eden Putin, bu durumun endişe verici olduğunu belirtti. Söz konusu açıklamalar doğrultusunda, yılın son çeyreğinde ekonomiyi canlandıracak ek hamlelerin hayata geçirebileceği tahmin ediliyor.

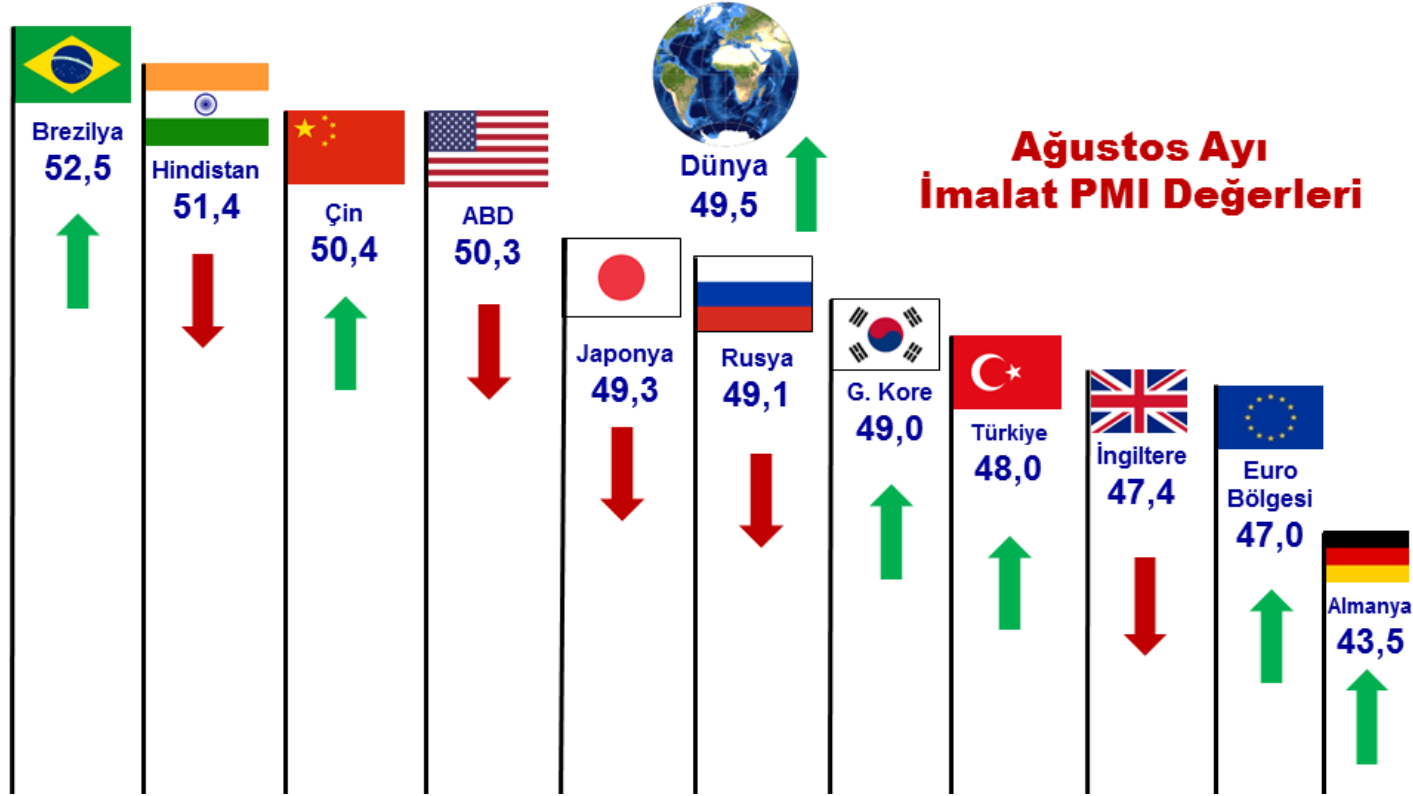
Rusya-ABD gerginliğinde yeni bir gelişme olarak, Rusya Dış İşleri Bakanlığı, ABD vatandaşlarının ülkeye girişlerinde daha geniş kısıtlamaların getirileceğini duyurdu. Rusya'nın aldığı söz konusu kararın ve ABD'nin vereceği potansiyel karşı hamlenin, sosyolojik olduğu kadar ekonomik sonuçlara da sebep olması bekleniyor.

%0,9**GSYİH
(2019-II)****%4,3****Enflasyon Oranı
Ağustos 2019****%4,3****İşsizlik Oranı
Ağustos 2019**

İMALAT PMI İNCELEMESİ

AĞUSTOS 2019

- İmalat PMI Endeksi'nde Ağustos ayında gelişmekte olan ülkelerde dikkat çekici artışlar kaydedildi. Brezilya 52,5 ile en yüksek değeri aldı.
- Gelişmiş ekonomilerdeki düşüş bu ay da devam etti. Euro Bölgesi ve Almanya en düşük değeri almayı sürdürdü.
- Türkiye'de bir önceki aya göre artış kaydedilmesine rağmen, endeks eşik değerinin altında kalmaya devam ediyor.

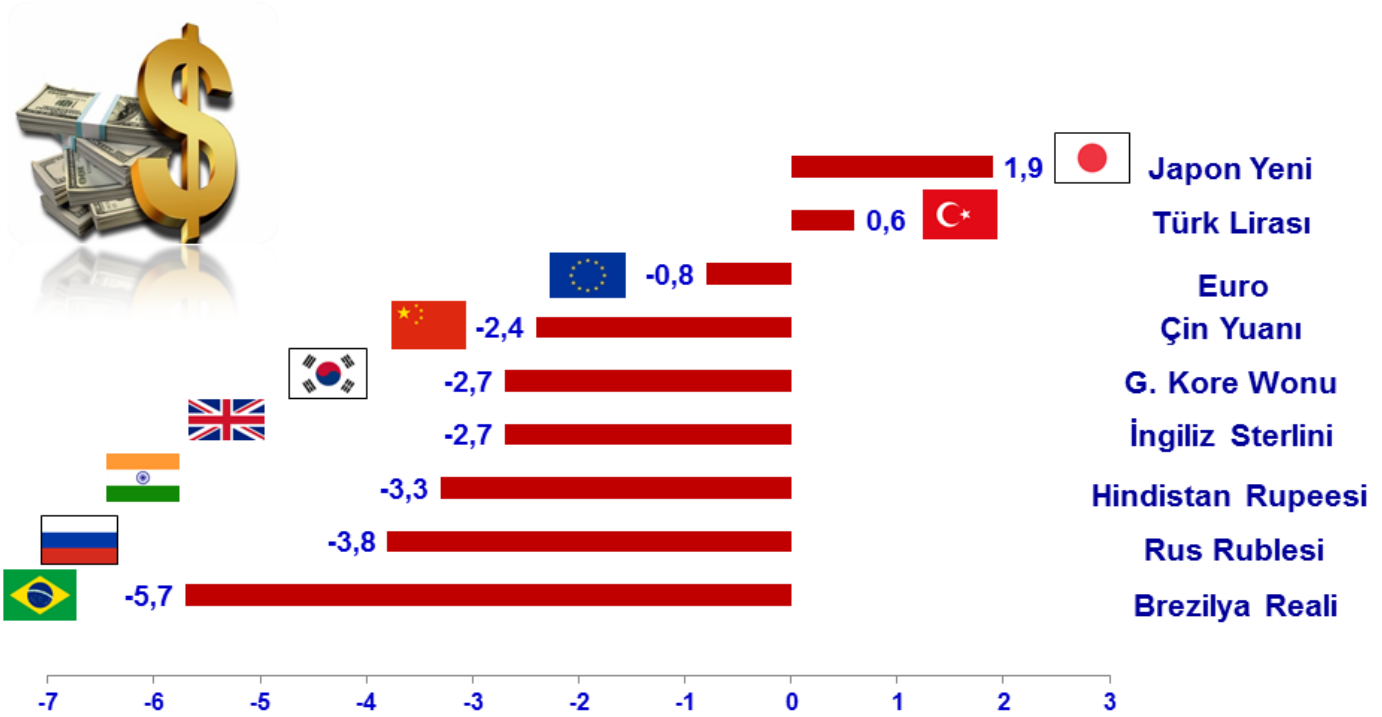

İmalat PMI (Purchasing Managers Index) : İmalat Sanayi Satın Alma Yöneticileri Endeksi
Kaynak: Markit

DÖVİZ KURU İNCELEMESİ

AĞUSTOS 2019

- Ağustos ayında, Japon Yeni'ndeki değer artışı dikkat çekti. Türk Lirası'ndaki değer artışı da devam etti.
- Bölgesel ve küresel belirsizliklerin etkisiyle, diğer pek çok para biriminde ise değer kayıpları gözlemlendi.*

*Bir önceki aya göre, ABD Dolar'ı karşısındaki % değişim oranlarıdır.

TEKNOLOJİ GÜNDEMİ

- Elektrikli araç teknolojisinin önemli mimarlarından Tesla, batarya teknolojisinin geliştirilmesi yönündeki dikkat çekici bir yeniliğe imza attı. Şirketin geliştirdiği son teknoloji ile mevcut durumda 400bin km. olan batarya ömrünün, 1,5 milyon km.'ye kadar artacağı öngörülüyor. Böylece, elektrikli araç teknolojisinde çığır açıcı bir yeniliğe daha imza atılacak.
-
- Kuruluşunun 21. yılını kutlayan Google, küresel ekonomideki kriz endişelerine rağmen, farklı sektörlerde ve yeni yatırımlarda bulunmaya devam ediyor. Şirketin, yeni yatırımlarını ise her geçen gün daha çok önem kazanan yenilenebilir enerji sektörüne yoğunlaştırması bekleniyor. Yatırımın hayata geçirilmesi ile birlikte Google ABD'de ve çeşitli AB ülkelerinde yenilenebilir enerji alanında yeni teknolojilere de imza atmış olacak.
 - Sosyal medyanın en büyük kuruluşlarının başında gelen Facebook, inovasyon hamlelerine devam ediyor. Şirket, yapay zeka ve artırılmış gerçeklik alanındaki çalışmalarından sonra şimdi de zihin okuma gibi ileri düzeyde karmaşık alanlardaki deneme çalışmalarısıyla dikkat çekiyor.
 - Çin, ticaret savaşlarının sarsıcı etkisine rağmen teknoloji alanındaki çalışmalarıyla dikkat çekmeye devam ediyor. Ülkenin ve dünyanın en büyük teknoloji şirketlerinden olan Huawei'den sonra bir diğer dev şirket olan Alibaba da inovasyon hamleleriyle adından söz ettiriyor. Geçen ay Huawei'nin geliştirdiği ve dünyanın en güçlü yapay zeka işlemcisinden sonra Alibaba daha güçlü ve daha hızlı bir yapay zeka işlemcisi geliştirdiğini duyurdu.
 - Robot teknolojilerinde attığı çığır açıcı yeniliklerle dikkat çeken Boston Dynamics geliştirdiği bir inovasyonla daha gündemde yer buldu. Firmanın geliştirdiği yeni teknoloji ile robotlar, havada takla atmak ve esneklik gerektiren sportif hareketlerde bulunmak gibi üst düzey eylemlerde bulunabiliyor.
 - Drone teknolojilerinde küresel ölçekte ün sahibi olan DJI şirketi, geliştirdiği yeni teknoloji ile yine adından söz ettirdi. Şirketin geliştirdiği yeni teknoloji, drone'ların tarlalarda bitki bakımlarını insana ihtiyaç duyulmaksızın yapılmasını sağlıyor. Yeni teknoloji ile organik tarım alanında ilerleme kaydedilirken, enerji tasarrufu da sağlaması bekleniyor.

TÜRKİYE'DEKİ GÜNCEL EKONOMİK GELİŞMELER

BÜYÜME (2019/II)

	Cari fiyatlarla GSYH (Milyon TL)	Cari fiyatlarla GSYH (Milyon \$)	Değişim Oranları (%) (Zincirlenmiş hacim endeksi)		Yerleşik hanehalkların in ve hanehalkına hizmet eden kar amacı olmayan kuruluşların tüketimi (%)	Devletin Nihai Tüketim Harcamaları (%)	Gayri Safi Sabit Sermaye Oluşumu (%)	Mal ve Hizmet İhracatı (%)	(Eksi) Mal ve Hizmet İthalatı (%)
			GSYH	İmalat Sanayi					
2018/I	790.113	207.165	7,4	8,1	6,0	4,9	10,4	0,9	15,3
2018/II	890.436	205.827	5,6	4,4	2,7	9,5	6,1	4,5	0,2
2018/III	1.026.649	189.837	2,3	1,2	0,7	6,9	-4,4	14,3	-16,3
2018/IV	1.017.190	186.214	-2,8	-7,7	-7,7	5,3	-11,6	10,7	-24,3
2018/YILLIK	3.724.388	789.043	2,8	1,1	0,0	6,6	-0,6	7,8	-7,8
2019/I	921.063	171.549	-2,4	-4,2	-4,8	6,6	-12,4	9,2	-28,9
2019/II	1.024.226	174.579	-1,5	-3,3	-1,1	3,3	-22,8	8,1	-16,9

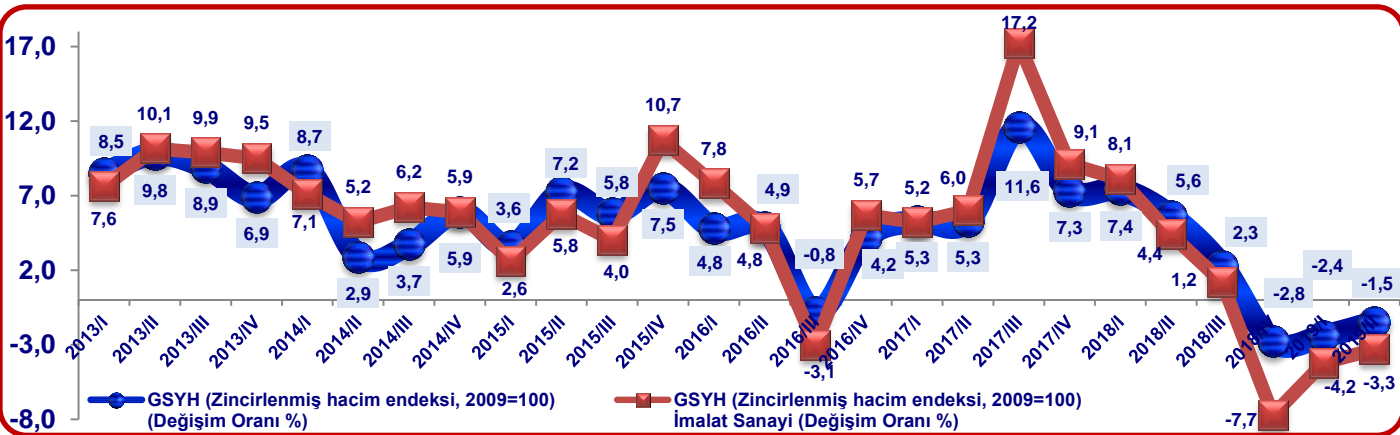
Büyüme; 2019 yılı ikinci çeyrekte, piyasa beklentilerinin altında %1,5 oranında açıklandı. Kamu tüketim harcamaları %3,3 oranında artarken; yatırımlar %22,8 oranında azaldı.

2019 yılı ikinci çeyrekte özel tüketim harcamalarında daralmanın zayıflaması, %1,1 oranında gerçekleşerek büyümeyi negatif yönde etkiledi. Dayanıklı tüketim harcamalarındaki azalış ivme kaybetse de %7,4 ile gerilemesini sürdürdü. Dayaniksız tüketim malı harcamaları %2 oranında artış gösterdi. İhracattaki %8,1 oranında artış ve ithalattaki %16,9 oranında azalış büyümeye olumlu yansıdı.

Makine ve teçhizat yatırımları -%16,5 oranında ve inşaat yatırımları -%29,2 oranında azalarak büyümeyi daraltıcı yönde etkiledi.

2019 yılı ikinci çeyrekte inşaat sektörü %12,7 oranında, sanayi sektörü %2,7 oranında ve hizmetler %0,3 oranında daralırken, tarım sektörü %3,4 oranında arttı. İmalat sanayi %3,3 oranında azaldı.

Bu çeyrekte, büyümeyi kamu tüketim harcamaları ve ihracat desteklerken; yatırımlar aşağı çaktı. Net ihracatın desteklediği bir büyüme gerçekleşti. Ekonomik göstergeler ve finansal gelişmeler büyümede önümüzdeki dönemde de daralmanın devam edeceği sinyali vermektedir.

ENFLASYON (AĞUSTOS 2019)

Enflasyon oranı; 2019 yılı

Ağustos ayında yıllık TÜFE'de %15,01, Yİ-ÜFE'de %13,45 oranında gerçekleşti. Bir önceki aya göre; TÜFE'de %0,86 oranında artış, Yİ-ÜFE'de %0,59 oranında azalış yaşandı.

	TÜFE		Yİ-ÜFE		YD-ÜFE	
	2018	2019	2018	2019	2018	2019
Yıllık (%)	17,90	15,01	32,13	13,45	59,12	-2,94
Yıllık Ort. (%)	12,61	19,62	18,78	30,51	27,04	31,00
Aylık (%)	2,30	0,86	6,60	-0,59	18,16	-1,41

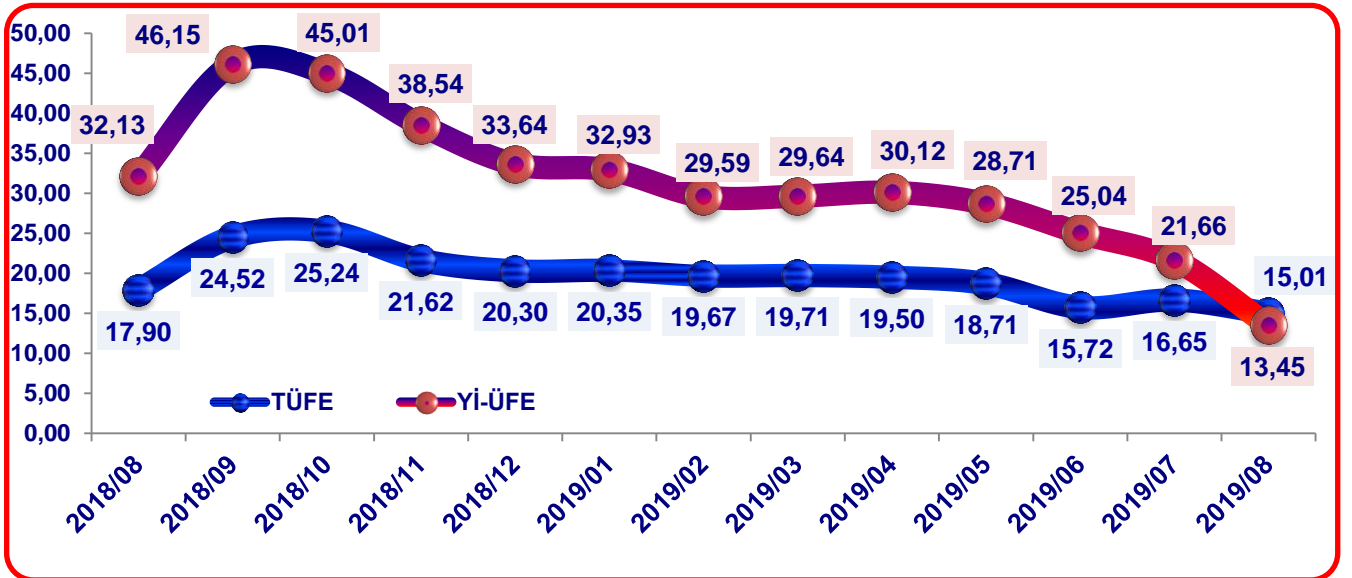
Kaynak: TÜİK

Yıllık en yüksek artış TÜFE'de %41,42 ile alkollü içecekler ve tütün grubunda gerçekleşti. Ayrıca, TÜFE'de bir önceki yılın aynı ayına göre; çeşitli mal ve hizmetler %20,98, ev eşyası %20,13, lokanta ve oteller %18,52 ve eğitim %17,59 ile en çok artışın olduğu diğer gruplar olarak dikkat çekti.

İstatistiki bölgelere göre yapılan ayırmda; İzmir'de TÜFE, yıllık olarak %16,19 oranında, bir önceki aya göre %1,02 oranında arttı.

Yİ-ÜFE alt kalemleri bazında bir önceki aya göre; sanayinin dört sektöründen madencilik ve taşocakçılığı sektörü %0,71 oranında, elektrik, gaz üretim ve dağıtım sektörü %4,33 oranında ve su temini sektörü %1,35 oranında artarken; imalat sanayi sektörü %1,01 oranında düştü. 2019 yılı Ağustos ayında, yıllık bazda imalat sanayi %10,59 oranında artarken, bu ayda genel artışın altında kaldı.

Yıllık Değişim Oranları (%)

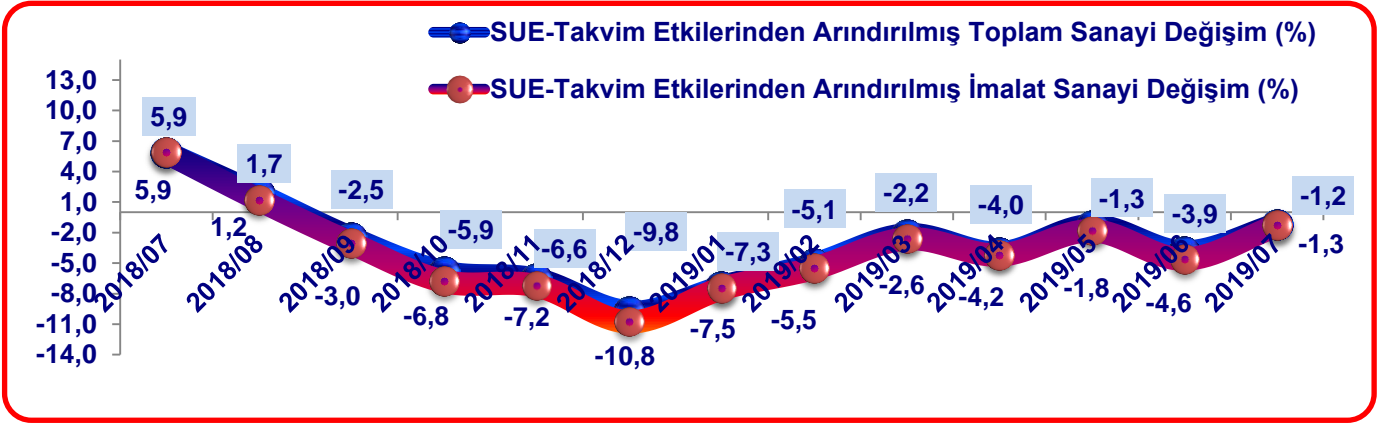
**SANAYİ ÜRETİM ENDEKSİ
(TEMMUZ 2019)**

	Arındırılmamış		Takvim etkisinden Arındırılmış		Mevsim ve takvim etkisinden Arındırılmış	
	Endeks	Değişim Yıllık (%)	Endeks	Değişim Yıllık (%)	Endeks	Değişim Yıllık (%)
Toplam Sanayi	120,3	-0,5	117,0	-1,2	114,8	4,3
Madencilik ve taşocakçılığı	129,8	7,7	127,3	7,8	123,4	3,2
İmalat Sanayi	119,1	-0,4	115,6	-1,3	114,2	4,7
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklim Ürt. ve Dağıtım	131,8	-2,4	130,7	-2,4	117,3	-0,5

Sanayi üretiminde 2019 yılı Temmuz ayında arındırılmamış endeks %0,5 oranında ve takvim etkisinden arındırılmış endeks %1,2 oranında azaldı.

Takvim etkisinden arındırılmış verilerle sanayinin alt sektörlerine baktığımızda; 2019 yılı Temmuz ayında bir önceki yılın aynı ayına göre, madencilik ve taşocakçılığı sektörü %3,2 oranında ve imalat sanayi sektörü %4,7 oranında artarken; elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektörü %0,5 oranında azaldı.

Ana sanayi gruplarından 2019 yılı Temmuz ayında mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış Sanayi Üretim Endeksi'nde, bir önceki aya göre en fazla azalış; %10,4 ile dayanıklı tüketim mallarında gerçekleşti. İmalat sanayinin alt sektörlerine baktığımızda; aynı dönemde en fazla azalış ise, %16,5 ile mobilya imalatında gerçekleşti. Bu azalışı %5,4 ile kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması imalatı, %1,7 ile motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı izledi. En fazla artış; %44,6 ile diğer ulaşım araçlarının imalatında gerçekleşti. Ardından %23,4 ile bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı, %11,4 ile temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı ve %11,2 ile diğer imalatlar geldi.

HANE HALKI İŞGÜCÜ VERİLERİ (HAZİRAN 2018-2019)

TOPLAM	
2018	2019

İşsizlik oranı 2019 yılı Haziran ayında, geçen yılın aynı ayına göre, 2,8 puan artışla %13,0 oranında gerçekleşti. Aynı dönemde istihdam edilen kişi sayısı 802 bin azalırken, işsiz sayısı 938 bin kişi arttı. İşsizlik oranı; erkeklerde %11,7 ve kadınlarda %15,6 oranında kaydedildi.

15 yaş ve daha yukarı yaşta kişiler		
Nüfus (Bin kişi)	60.626	61.426
İşgücü (Bin kişi)	32.629	32.766
İstihdam (Bin kişi)	29.314	28.512
Tarım	5.624	5.392
Tarım dışı	23.690	23.121
İşsiz (Bin kişi)	3.315	4.253
İşgücüne dahil olmayanlar (Bin kişi)	27.997	28.660
İşgücüne katılma oranı (%)	53,8	53,3
İstihdam oranı (%)	48,4	46,4
İşsizlik oranı (%)	10,2	13,0
Tarım dışı işsizlik oranı (%)	12,1	15,3
15-64 yaş grubu		
İşgücüne katılma oranı (%)	59,2	58,9
İstihdam oranı (%)	53,1	51,1
İşsizlik oranı (%)	10,4	13,3
Tarım dışı işsizlik oranı (%)	12,2	15,4
Genç nüfusta (15-24 yaş) işsizlik oranı (%)	19,4	24,8
Ne eğitimde ne istihdamda olanların oranı (%)*	24,3	26,2

Kaynak: TÜİK- Mevsim etkilerinden arındırılmamış temel işgücü göstergeleri
*Çalışmayan, eğitim (örgün ve yaygın) görmeyen gençlerin, toplam genç nüfus içindeki oranıdır.

Tarım dışı işsizlik oranı %15,3, işsiz sayısı 4 milyon 253 bin kişi oldu. Genç nüfusta işsizlik oranı %24,8 seviyesine yükseldi.

2019 yılı Haziran ayında istihdam edilenlerin %18,9'u tarım, %19,7'si sanayi, %5,7'si inşaat ve %55,7'si hizmetler sektöründe gerçekleşti. Bir önceki yılın aynı ayına göre, en fazla istihdam kaybı tarım, sanayi ve inşaat sektörlerinde yaşandı.

İSTİHDAMIN GELİŞİMİ (Bin kişi, 15+ yaş)

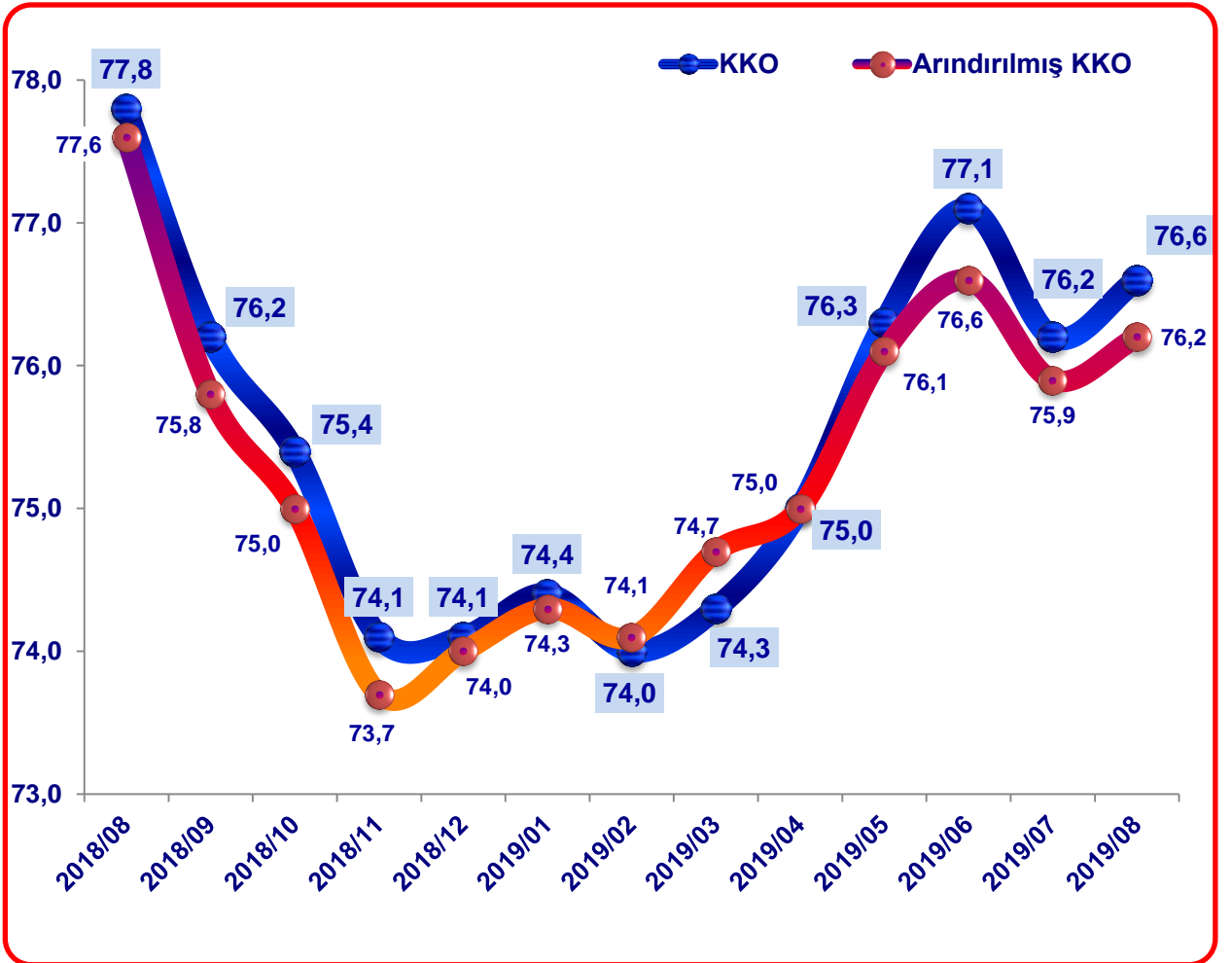
HAZİRAN 2019	SANAYİ		TARIM		İNŞAAT		HİZMETLER		TOPLAM
	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	
Erkek	4.241	2.953	1.556	10.654	19.405				
Kadın	1.375	2.438	60	5.234	9.107				
Toplam	5.616	5.392	1.617	15.888	28.512				

Kaynak: TÜİK

KAPASİTE KULLANIM ORANI (AĞUSTOS 2019)

Kapasite Kullanımı 2019 yılı Ağustos ayında, bir önceki aya göre, 0,4 puan artarak %76,6 oranında gerçekleşti.

Giyim eşyalarının imalatı %85,9, motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı %82,3, tekstil ürünlerinin imalatı %79,5 ve kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı %79,3 ile Ağustos ayını en yüksek kapasiteyle kapatan sektörler oldu.

Kaynak: TCMB

ÖDEMELER DENGESİ (TEMMUZ 2019)

	Temmuz		Ocak-Temmuz		12 Aylık Kümülatif 2019
	2018	2019	2018	2019	
CARİ İŞLEMLER HESABI	-2.178	1.158	-33.160	-1.695	4.445
SERMAYE HESABI	9	7	40	20	42
FINANS HESABI	1.582	1.768	-19.813	1.317	13.195
Doğrudan Yatırımlar (net)	-723	-657	-3.931	-3.737	-9.160
Portföy Yatırımlar (net)	304	-97	425	-1.640	1.050
Diğer Yatırımlar (net)	-423	-634	-10.972	2.728	22.381
Rezerv Varlıklar (net)	2.424	3.156	-5.335	3.966	-1.076
Net Hata ve Noksan	3.751	603	13.307	2.992	8.708

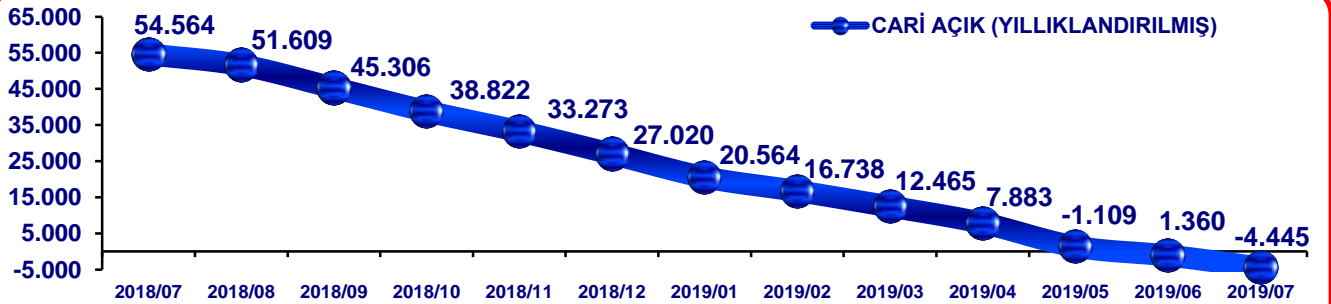
Cari işlemler açığı, 2018 yılı Temmuz ayında 2,2 milyar Dolar açık verirken; 2019 yılı Temmuz ayında piyasa beklentilerinin paralelinde 1,2 milyar Dolar gerçekleşti. Bu yılın Temmuz ayında geçen yılın aynı ayına göre; %49 oranında azalan dış ticaret açığı ile %23,9 oranında artan turizm gelirleri cari dengedeki fazlada etkin rol oynadı. Cari açık, 12 aylık kümülatifte ise, son 17 yılın en yüksek Temmuz verisi 4,4 milyar Dolar olarak gerçekleşti.

2019 yılı Temmuz ayında geçen yılın aynı ayına göre; doğrudan yatırımlar %9,1 oranında azalarak 657 milyon Dolar kaydedildi. 2019 yılı Ocak-Temmuz döneminde 2018 yılının aynı dönemine göre %4,9 oranında azalarak 3,7 milyar Dolar sermaye girişi oldu.

Portföy yatırımlarında 2019 yılı Temmuz ayında 97 milyon Dolar ile oldukça sınırlı bir sermaye girişi yaşanırken; 2019 yılı Ocak-Temmuz döneminde 1,6 milyar Dolar sermaye girişi gerçekleşti. 2019 yılı Temmuz ayında 634 milyar Dolar sermaye girişi gerçekleşen diğer yatırımlarda, 2019 yılı Ocak-Temmuz döneminde 2,7 milyar Dolar sermaye çıkışı kaydedildi.

Rezerv varlıklar; 2019 yılı Temmuz ayında, 3,2 milyar Dolar artarken; 2019 yılı Ocak-Temmuz döneminde 4 milyar Dolar giriş yaşandı. Yine bu ayda net hata ve noksan kaleminde 603 milyon Dolar sermaye girişi gerçekleşirken; 2019 yılı Ocak-Temmuz döneminde ise, 3 milyar Dolar ile artış kaydedildi.

Hem kur hem de talep gelişmelerine ek olarak, ihracatı destekleyici yeni program anlayışı, ılımlı enerji fiyatları ve gerileyen dış ticaret açığının cari dengenin fazla vermesinde etkili olduğu görülmektedir. Yaz ayları sebebiyle seyahat gelirlerinde de yaşanan iyileşmenin cari dengeyi desteklemeye devam edeceği öngörülmektedir.

GÜVEN ENDEKSLERİ

Reel Kesim Güven Endeksi, 2019 yılı Ağustos ayında bir önceki aya göre, %4,3 artarak 102,5 ile tekrar yükselişe geçti.

Tüketici Güven Endeksi 2019 yılı Ağustos ayında, bir önceki aya göre, %3,1 artarak 58,3 ile yönünü yukarı çevirdi.

Tüketici güven endeksi ve mevsim etkilerinden arındırılmış reel kesim (imalat sanayi), hizmet, perakende ticaret ve inşaat sektörleri güven endekslerinin alt endekslerinin ağırlıklandırılarak birleştirilmesi ile oluşturulan Ekonomi Güven Endeksi, 2019 yılı Ağustos ayında, bir önceki aya göre, %7,9 oranında güçlü bir artış sergileyerek yılın en yüksek verisi olarak 87,1 seviyesine çıktı.

	REEL KESİM	TÜKETİCİ	EKONOMİ
	GÜVEN ENDEKSİ	GÜVEN ENDEKSİ	GÜVEN ENDEKSİ
2018			
Ağustos	96,4	68,2	88,3
Eylül	89,6	59,9	78,1
Ekim	87,6	57,6	75,2
Kasım	92,8	60,0	80,6
Aralık	91,5	58,7	81,9
2018 Yıllık	101,4	67,0	91,7
2019			
Ocak	93,0	58,2	78,5
Şubat	97,2	57,8	79,4
Mart	102,1	59,4	81,9
Nisan	105,5	63,5	84,7
Mayıs	98,9	55,3	77,5
Haziran	102,5	57,6	83,4
Temmuz	98,3	56,5	80,7
Ağustos	102,5	58,3	87,1

BÜTÇE GERÇEKLEŞMELERİ

Bütçe; 2018 yılı Ocak-Ağustos döneminde 50,8 milyar TL, 2019 yılı Ocak-Ağustos döneminde 68,1 milyar TL açık verdi. Aynı dönemde bütçe gelirleri %21,6 oranında artarak 590,7 milyar TL, bütçe giderleri ise %22,8 oranında artarak 658,8 milyar TL olarak kaydedildi.

2019 yılı Ocak-Ağustos döneminde vergi gelirleri; bir önceki yılın aynı ayına göre %5,5 oranında artarak 432,7 milyar TL seviyesine ulaştı. Faiz hariç giderler %21,2 oranında artarak 589,5 milyar TL olarak gerçekleşti. 2018 yılı Ocak-Ağustos döneminde 559 milyon TL faiz dışı açık verilmişken, bu yılın aynı döneminde 1,2 milyar TL faiz dışı fazla verildi.

	Ocak-Ağustos (Milyon TL)		Değişim Oranı (%)
	2018	2019	
Bütçe Giderleri	536.498	658.812	22,8
Faiz Hariç Giderler	486.295	589.483	21,2
Faiz Giderleri	50.203	69.329	38,1
Bütçe Gelirleri	485.736	590.706	21,6
Vergi Gelirleri	410.115	432.685	5,5
Bütçe Dengesi	-50.763	-68.106	-34,2
Faiz Dışı Denge	-559	1.223	-318,6

Kaynak: TCMB

Eylül 2019

DIŞ TİCARET VERİLERİ (OCAK-TEMMUZ 2019)

Dış ticaret açığı; 2019 yılı Temmuz ayında 2018 yılının aynı ayına göre %46,9 azalarak 3,2 milyar Dolara geriledi. İhracat geçen yılın aynı ayına göre, %7,9 oranında artarak 15,2 milyar Dolara yükselirken, ithalat da %8,5 oranında azalarak 18,4 milyar Dolar seviyesine geriledi.

2018 yılı Temmuz ayında %48,7 olan Avrupa Birliği'nin (AB) ihracattaki payı, 2019 yılı Temmuz ayında %48,9'a yükseldi. 2019 yılı Temmuz ayında AB'ye yapılan ihracat %8,5 oranında artarak 7,4 milyar Dolar, ithalat da %10 oranında azalarak 6,4 milyar Dolar gerçekleşti.

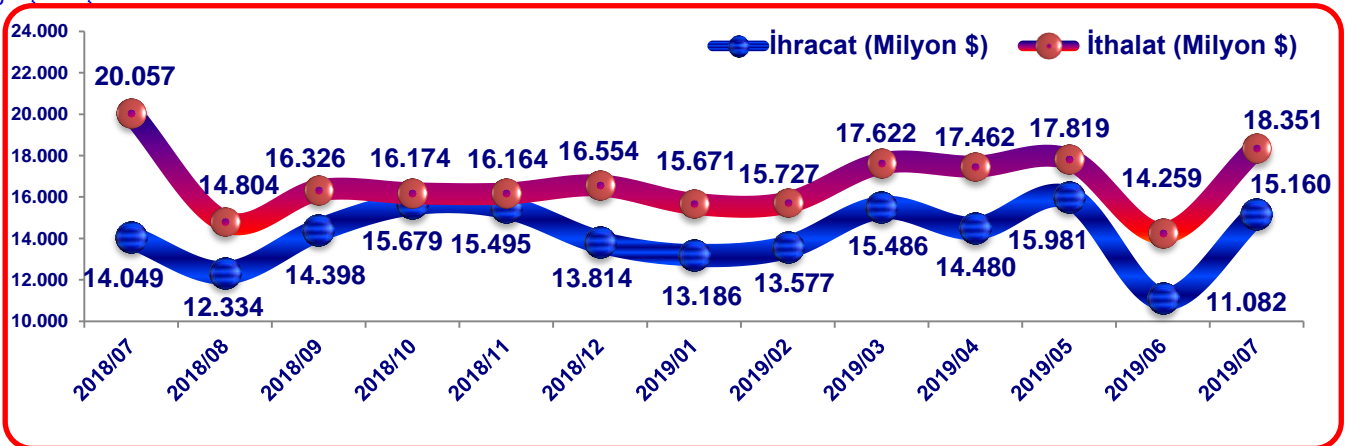
	İhracat (FOB)		İthalat (CIF)		Ara Malları İthalatı		Dış Ticaret Dengesi		İhracatın İthalatı Karşılama Oranı (%)
	Değer	Değişim (%)	Değer	Değişim (%)	Değer	Değişim (%)	Değer	Değişim (%)	
Oca.-Tem. 2018	96.212	6,9	143.025	10,2	108.375	12,7	-46.812	17,6	67,3
Oca.-Tem. 2019	98.852	2,7	116.918	-18,3	91.621	-15,5	-18.067	-61,4	84,5
Temmuz 2018	14.049	11,4	20.058	-6,7	15.197	-4,5	-6.009	-32,3	70,0
Temmuz 2019	15.160	7,9	18.351	-8,5	13.984	-8,0	-3.192	-46,9	82,6

Kaynak: TÜİK

2019 yılı Temmuz ayında fasıllar düzeyinde en büyük ihracat kalemi, "motorlu kara taşıtları, traktörler, bisikletler, motosikletler ve diğer kara taşıtları, bunların aksam, parça, aksesuarı" (2.548 milyon \$) olurken; bu fasılı "kazanlar, makinalar, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler, bunların aksam ve parçaları" (1.442 milyon \$); "demir ve çelik" (866 milyon \$); "örme giyim eşyası ve aksesuarı" (850 milyon \$) ve "kıymetli veya yarı kıymetli taşlar, kıymetli metaller, inciler, taklit mücevherci eşyası, metal paralar" (760 milyon \$) izledi.

"Mineral yakıtlar, mineral yağlar ve bunların damıtılmasından elde edilen ürünler, bitümenli maddeler, mineral mumlar" (3.423 milyon \$); "kazanlar, makinalar, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler, bunların aksam ve parçaları" (2.067 milyon \$); "demir ve çelik" (1.343 milyon \$); "elektrikli makina ve cihazlar, ses kaydetme-verme, televizyon görüntü-ses kaydetme-verme cihazları, aksam-parça-aksesuarı" (1.267 milyon \$) ve "kıymetli veya yarı kıymetli taşlar, kıymetli metaller, inciler, taklit mücevherci eşyası, metal paralar" (1.097 milyon \$) ile en yüksek ithalat yapılan fasıllar oldu.

2019 yılı Temmuz ayında İzmir'in ihracatı 2018 yılı Temmuz ayına göre, %5,3 oranında artarak 869 milyon Dolar, ithalatı da %25,7 oranında azalarak 640 milyon Dolar olarak gerçekleşti. 2019 yılı Temmuz ayında Ege Bölgesi'nin ihracatı 2018 yılı Temmuz ayına göre, %4,2 oranında artarak 1,50 milyar Dolar, ithalatı da %21,1 oranında azalarak 1,05 milyar Dolar olarak gerçekleşti.

TEMEL EKONOMİK GÖSTERGELER TABLOSU: TÜRKİYE

BÜYÜME	2015	2016	2017	2018	2019/I	2019/II
GSYH (Cari Fiyatlarla) (Milyon TL)	2.338.647	2.608.526	3.106.537	3.700.989	914.699	1.024.226
GSYH (Cari Fiyatlarla) (Milyon \$)	861.467	862.744	851.046	784.087	170.364	174.579
Büyüme Oranı (Zincirlenmiş Hacim End. göre) (%)	6,1	3,2	7,4	2,6	-2,6	-1,5
İmalat Sanayi (Zincirlenmiş Hacim End.) (%)	5,9	3,8	9,1	1,1	-4,7	-3,3
İŞGÜCÜ VE İSTİHDAM	2014	2015	2016	2017	2018	Haz.19
İstihdam Edilen Kişi Sayısı (Bin Kişi)	25.933	26.621	27.205	28.189	28.738	28.512
İstihdam Oranı (%)	45,5	46,0	46,3	47,1	47,4	46,4
İşsiz Sayısı (Bin Kişi)	2.853	3.057	3.330	3.454	3.537	4.253
İşsizlik Oranı (%)	9,9	10,3	10,9	10,9	11,0	13,0
Tarım Dışı İşsizlik Oranı (%)	12,0	12,4	13,0	13,0	12,9	15,3
ENFLASYON (%)	2014	2015	2016	2017	2018	Ağu.19
Yİ-ÜFE (yıllık)	6,36	5,71	9,94	15,47	33,64	13,45
YD-ÜFE (yıllık)	2,63	10,9	17,73	19,75	33,45	-2,94
TÜFE (yıllık)	8,17	8,81	8,53	11,92	20,30	15,01
DIŞ TİCARET (Milyon \$)	2014	2015	2016	2017	2018	Oca.-Tem.19
İhracat	157.610	143.889	142.544	157.020	168.023	98.852
İthalat	242.177	207.234	198.617	233.800	223.039	116.918
Dış Ticaret Dengesi	-84.567	-63.395	-56.073	-76.780	-55.016	-18.067
Cari İşlemler Dengesi	-43.597	-32.118	-32.615	-47.100	-27.813	-1.695
TEŞVİKLİ YATIRIMLAR	2014	2015	2016	2017	2018	Oca.-Tem.19
Teşvikli Yatırımlar (Milyon TL)	69.292	100.870	183.650	164.698	164.698	66.988
Teşvikli Yatırımlar (Belge Adedi)	3.756	4.409	5.040	7.392	5.895	2.754
KURULAN-KAPANAN ŞİRKETLER (Adet)	2014	2015	2016	2017	2018	Oca.-Ağu.19
Kurulan Şirket Sayıları	126.635	114.691	106.447	118.021	121.460	68.063
Kapanan Şirket Sayıları	39.051	32.762	31.928	32.706	32.569	21.223
ULUSLARARASI DOĞRUDAN YABANCI SERMAYELİ YATIRIMLAR	2015	2016	2017	2018	Haz.19	Oca.-Haz.19
Şirket Sayısı (Adet)	5.556	5.568	6.374	9.336	33	1.677
Yatırım Tutarı (Milyon \$)	12.077	7.534	7.437	6.534	697	3.085
DÖVİZ POZİSYON AÇIĞI (Milyar \$)	2014	2015	2016	2017	2018	Haz.19
Reel Kesimin Döviz Pozisyon Açığı	-179,2	-189,7	-205,8	-212,1	-201,4	-184,3
BORÇLANMA (Milyar \$)	2014	2015	2016	2017	2018	2019/I
Dış Borç Stoku	405,3	399,7	408,7	454,3	444,9	453,4
Kamu	121,3	116,6	123,3	136,4	140,6	148,3
Özel	281,6	281,7	284,6	317,2	298,4	299,2
KREDİLER (Milyar \$)	2016	2017	2018	2019/I	2019/II	Tem. 19
Özel Sektörün Yurtdışından Sağladığı Kredi Borcu	218,1	239,7	225,5	221,3	214,3	211,4
SANAYİ ÜRETİM ENDEKSİ (Yıllık Ortalama % Değ.) Takv. Etk. Arındırılmış	2014	2015	2016	2017	2018	Tem. 19
Toplam Sanayi	5,7	5,8	3,4	8,9	1,8	-1,2
İmalat Sanayi	6,3	6,2	3,4	9,0	1,5	-1,3
KAPASİTE KULLANIMI (%)	2014	2015	2016	2017	2018	Ağu.19
Kapasite Kullanım Oranı	75,0	76,8	77,4	78,5	76,8	76,6
GÜVEN ENDEKSLERİ	2014	2015	2016	2017	2018	Ağu.19
Reel Kesim Güven Endeksi	104,6	103,5	105,2	104,9	101,4	102,5
Tüketici Güven Endeksi	72,5	66,7	69,3	68,6	67,0	58,3
Ekonomi Güven Endeksi	100,8	98,4	96,8	100,2	91,7	87,1
SANAYİ CİRO ENDEKSİ	2014	2015	2016	2017	2018	Tem.19
Sanayi Ciro Endeksi (Yıllık Ortalama Takv. Etk. Arındırılmış)	90,0	100,0	109,0	141,1	184,2	210,2
Elektrik Enerjisi	2014	2015	2016	2017	2018	Oca.-Haz.19
Elektrik Enerjisi Üretimi (Bin) (Mwh)	251.962	261.783	292.575	272.564	295.668	142.397
Elektrik Enerjisi Tüketimi (Bin) (Mwh)	257.220	265.724	212.329	225.714	233.610	110.889
MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇESİ (Milyon TL)	2014	2015	2016	2017	2018	Oca.-Ağu.19
Bütçe Dengesi	-23.370	-23.525	-29.258	-47.373	-72.615	1.223
PROTESTOLU SENET	2014	2015	2016	2017	2018	Oca.-Tem.19
Protesto Edilen Senet Sayısı (Bin Adet)	1.004	1.000	1.017	940	938	574
Protesto Edilen Senet Tutarı (Milyon TL)	8.221	10.081	12.288	12.686	18.737	12.354
KARŞILIKSIZ ÇEK (Bin Adet)	2014	2015	2016	2017	2018	Oca.-Tem.19
Karşılıksız işlemi yapılan Çek Adedi	674	776	778	435	589	383
Karşılıksız işlemi yapıldıktan sonra ödenen Çek Adedi	240	232	239	134	132	74
BORSA VE DÖVİZ	2014	2015	2016	2017	2018	Ağu.19
BIST 100 Endeksi	76.306	79.901	77.587	100.439	101.782	96.718
Dolar/TL	2,19	2,72	3,02	3,65	4,81	5,62

Kaynak: TÜİK, TCMB, RİSK MERKEZİ, BUMKO, T.C. TİCARET BAKANLIĞI, T.C. SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI, BORSA İSTANBUL, TOBB, TEİAŞ-EPDK

TEMEL EKONOMİK GÖSTERGELER TABLOSU: İZMİR

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
NÜFUS-GÖÇ									
Nüfus (Bin)	3.624	3.662	4.061	4.113	4.168	4.223	4.279	4.320	-
Nüfusun TR Nüfusu İçindeki Payı (%)	4,8	4,8	5,3	5,3	5,3	5,3	5,3	5,3	-
Nüfus Artış Hızı (%)	4,1	10,1	13,8	12,7	13,4	13,1	13,2	9,5	-
TR Nüfus Artış Hızı (%)	13,5	12,0	13,7	13,3	13,4	13,5	12,4	14,7	-
Net Göç Hızı (%)	2,26	2,46	3,45	5,6	5,0	5,6	5,8	3,0	-
ISO 500 BÜYÜK İÇİNDEKİ ÜYE SAYISI	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
	55	58	59	59	61	59	62	59	-
İŞGÜCÜ VE İSTİHDAM	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
İstihdam Edilen Kişi Sayısı (Bin Kişi)	1.410	1.424	1.514	1.504	1.483	1.566	1.611	1.663	-
Sanayi İstihdamının Payı (%)	30,7	31,6	31,8	31,7	32,0	33,0	31,1	32,4	-
Kadın İstihdamı (Bin Kişi)	422	432	490	466	470	513	524	540	-
Kadın İstihdamının Oranı (%)	29,9	30,3	32,4	31,0	28,3	30,7	32,5	32,5	-
İşsiz Sayısı (Bin Kişi)	243	247	276	243	262	254	263	265	-
İşsizlik Oranı (%)	14,7	14,8	15,4	13,9	15,0	14,0	14,0	13,8	-
Tarım Dışı İşsizlik Oranı (%)	16,2	15,9	17,0	15,0	16,1	15,2	15,1	14,6	-
ENFLASYON (%)	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019/8
TÜFE (yıllık)	10,15	6,03	7,94	8,54	9,83	8,93	13,1	20,4	16,2
DIŞ TİCARET (Milyon \$)	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019/7
İhracat	8.072	8.659	9.484	9.624	8.308	8.370	9.256	10.238	5.768
İthalat	10.621	10.577	10.367	9.950	8.846	8.809	9.849	9.118	4.449
Dış Ticaret Dengesi	-2.550	-1.918	-883	-326	-538	-439	-593	1.120	1.318
İhracatçı Firma Sayısı (Adet)	4.107	4.269	4.438	4.226	4.529	4.600	4.875	5.092	-
İhracatın TR İhracatı İçindeki Payı (%)	6,0	5,7	6,1	6,1	5,8	5,9	5,9	6,1	5,8
KAPASİTE KULLANIMI (%)	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018/IV	2019/II
Kapasite Kullanım Oranı	70	63	60	55	64	63	67	61	59
PROTESTOLU SENETLER	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019/7
Protesto Edilen Senet Sayısı (Adet)	31.131	38.952	43.347	43.406	44.232	47.497	45.646	46.690	30.984
Protesto Edilen Senetlerin TR İçindeki Payı (%)	3,4	3,6	4,0	4,3	4,4	4,7	4,9	5,0	5,4
Protesto Edilen Senet Tutarı (Milyon TL)	245	367	463	510	571	775	740	985	706
TEŞVİKLİ YATIRIMLAR	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019/7
Belge Adedi	188	209	215	186	208	230	431	326	136
Yatırım (Milyon TL)	2.443	9.042	1.655	4.016	3.145	1.810	7.569	13.120	2.665
Teşvikli Sabit Yatırımların TR İçindeki Payı (%)	4,55	15,66	1,76	6,5	3,1	1,9	4,3	8,3	4,0
Bölgesel Yatırımların TR İçindeki Payı (%)	3,2	2,8	2,2	5,2	4,9	1,9	10,0	5,9	4,5
ENERJİ TÜKETİMİ	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019/7
Doğalgaz Tük. (Milyon stdm ³)	2.736	2.704	2.739	2.327	3.214	4.299	4.508	4.336	2.635
MALİ / FINANS	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019/8
Bütçe Gelir/Gider	4,05	4,34	4,36	4,20	4,28	4,2	4,5	4,6	4,4
Vergi Gelirlerinin TR İçindeki Payı (%)	10,86	11,77	11,14	10,54	11,1	11,4	11,8	12,0	12,6
Mevduatın Krediyeye Dönüşüm Oranı (%)*	102,5	110,2	123,9	122,2	120,6	111,5	121,4	110,5	107,5
Toplam Mevduatların TR İçindeki Oranı (%)*	5,8	5,7	5,5	5,2	5,6	5,7	5,7	5,8	5,8
Toplam Kredilerin TR İçindeki Oranı (%)*	6,1	5,9	6,0	5,2	5,2	4,9	5,2	5,0	5,0
KAMU YATIRIM TAHSİS PAYI (%)	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
	1,67	1,59	2,29	2,62	2,63	2,30	2,9	1,9	-
KURULAN-KAPANAN ŞİRKETLER	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019/8
Kurulan Şirket Sayısı	3.277	2.112	2.928	3.414	4.027	3.962	4.627	4.977	3.070
Kurulan Şirketlerin TR İçindeki Payı (%)	6,1	5,7	6,0	5,9	6,0	6,2	6,3	5,8	5,9
Kapanan Şirket Sayısı	943	1.094	1.095	991	740	644	832	799	464
Kapanan Şirketlerin TR İçindeki Payı (%)	7,2	7,7	7,0	7,1	6,1	5,8	6,2	6,4	6,1
YABANCI SERMAYELİ FİRMALAR	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018/11	2019/1
Yabancı Sermayeli Firma Sayısı	1.682	1.800	1.944	2.100	2.239	2.422	2.568	2.646	-
Yabancı Serm. Firmaların TR İçindeki Payı (%)	5,7	5,5	5,3	5,1	4,8	4,6	4,4	4,0	-
MARKA-PATENT SAYISI	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019/8
Marka Tescil Sayısı (Adet)**	2.146	3.234	4.096	4.366	4.323	5.928	5.398	5.460	4.468
Marka Tescil Sayısının TR İçindeki Payı (%)	6,0	6,2	6,0	6,0	6,2	7,1	6,9	6,7	6,3
Patent Tescil Sayısı (Adet)**	31	42	59	55	86	96	77	135	216
Patent Tescil Sayısının TR İçindeki Payı (%)	3,7	4,1	4,7	4,2	5,0	5,4	3,9	4,8	5,8
TURİZM	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019/7
Yabancı Turist Sayısı (Bin Kişi)	1.370	1.368	1.407	1.294	1.201	672	762	946	657
Yabancı Turist Sayısının TR İçindeki Payı (%)	4,4	4,4	4,2	3,6	3,3	2,5	2,4	2,4	2,7
TARIMSAL ÜRETİM	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Bitkisel Üretim Değeri (Milyon TL)	3.648	4.100	3.652	5.024	5.940	7.508	7.598	8.103	-
Bitkisel Üretimin TR İçindeki Payı (%)	4,1	4,7	3,9	5,1	5,0	6,4	5,7	5,1	-
İŞ KAZALARI	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019/8
İş Kazasında Ölenlerin TR İçindeki Payı (%)	7,5	5,6	6,0	2,6	5,1	3,7	4,7	3,4	4,1
MOTORLU KARA TAŞITLARI	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019/7
Motorlu Kara Taşıtlarının TR İçindeki Payı (%)	6,3	6,2	6,1	6,1	6,0	6,0	6,0	6,1	6,1

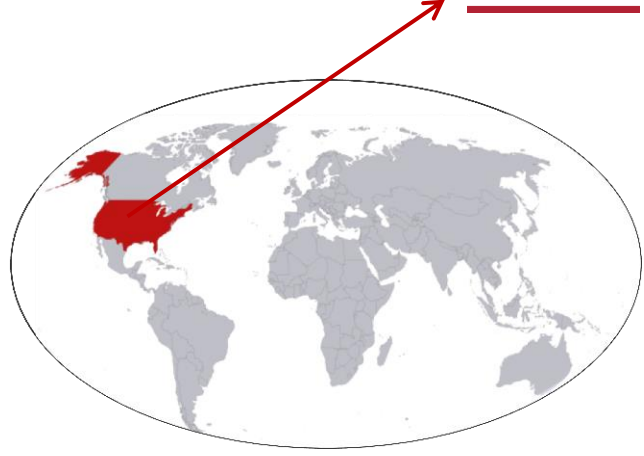
Kaynak: TÜİK, TCMB, RİSK MERKEZİ, BUMKO, T.C. EKONOMİ BAKANLIĞI, TOBB, T.C. KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI, ISO

*Çeyreklik açıklanmakta olup, II. Çeyrek verileridir.

** Aylık veriler, başvuru verileridir.

ÜLKE İNCELEMELERİ 45

AMERİKA BİRLEŞİK DEVLETLERİ

Ekonomik Yapı

II. Dünya Savaşı'ndan galibiyetle çıkan ABD, takip eden soğuk savaş yıllarında **dünyanın iki süper gücünden biri olarak** küresel ölçekte dikkat çekici bir hakimiyet elde etmiştir. Bu süreçte, **dünya ekonomisine yön veren ana güçlerden biri olmakla birlikte; sosyolojik, teknolojik, bilimsel ve kültürel açıdan da global düzeyde etki yaratmıştır.** Soğuk savaştan da galibiyetle çıkan ABD, küreselleşmenin de etkisiyle 90'lı yıllar boyunca dünya ekonomisindeki hakimiyetini artırmıştır.

ABD'nin iki farklı okyanus kıyısına kadar uzanan geniş coğrafyası, verimli toprakları ve zengin doğal kaynakları ile çok büyük avantajlara sahip olması, ekonomik büyüme ve kalkınmada yakaladığı başarılarının temel sebepleridir. Bununla birlikte; **eğitim, teknoloji ve bilim konularına çok önem vermesi de ABD'yi lider yapan özelliklerdendir.** Öyle ki; II. Dünya Savaşı ağır bir yıkımdan sadece 24 yıl sonra ABD aya ayak basmak gibi insanlık adına devrim niteliğinde bir başarıya imza atmıştır. Ayrıca, ABD' nin bir eğitim ve nitelikli istihdam politikası olarak **dünya genelindeki genç ve zeki bireyleri bulup, kendi ülkesinde eğitim ve çalışma fırsatı sunması da,** kalkınmasını hızlandıran etkenlerden biri olmuştur.

Tarım ve hayvancılık her ne kadar diğer ana sektörlerin gerisinde kalsa da verimlilik açısından dikkat çekici bir başarıya sahiptir. Nitekim **ABD, tarımsal üretim değeri açısından dünyada ilk sıralarda yer almaktadır.** Dünyanın en büyük tahıl ve soya fasulyesi üreticisi olmasıyla birlikte; buğday, mısır, pamuk, tütün, turunçgil ve şeker pancarı üretimi de tarım sektörünün temel kalemleridir.

Sanayi ve imalat sektörü, ABD'nin yakaladığı ekonomik başarının temelini oluşturmuştur. Öyle ki; ABD **kendi sanayisine yön vermekle birlikte küresel sanayi yapısını biçimlendiren bir güce de** ulaşmıştır. Sanayiye yön veren başlıca sektörler; imalat sanayi, motorlu taşıtlar ve otomotiv, uzay ve havacılık, elektrik ve elektronik, telekomünikasyon ve bilişim olarak dikkat çekmektedir.

Ekonomiye sanayi ile birlikte yön veren diğer sektör ise hizmetlerdir. ABD'nin genç ve dinamik nüfusu ile birlikte **çok kültürlülüğe ve göçmenliğe verdiği önem,** hizmetler sektörünün gelişmesini sağlayan temel hususlar olmuştur. Bankacılık, finans ve sigortacılıkla birlikte, gayrimenkul, perakende, sağlık, turizm ve eğlence kalemleri, turizm sektörüne yön vermektedir.

ABD'yi besleyen bir diğer güç ise **zengin yeraltı kaynaklarıdır**. Ülkenin sahip olduğu başlıca doğal kaynaklar; altın, gümüş, bakır, demir, civa, kömür, fosfat, uranyum, kurşun, petrol, doğalgaz, vb. şeklindedir. Ülkenin geniş coğrafyası, yüksek nüfusu ve gelişmiş sanayisi, çok yüksek bir enerji tüketimine sebep olmaktadır. Bundan ötürü, enerji üretimi kadar ithalatı da ekonomide önemli bir yer edinmiştir. Son yıllarda, karbon salınımı ve küresel iklim değişikliğinin yarattığı tahribatlar yüzünden, yenilenebilir enerji politikalarının geliştirilmesi hususunda ciddi bir kamuoyu baskısı olduğu gözlenmektedir.

Ekonominin güçlü yapısı, ABD'nin dış ticaret hacmi açısından da lider bir konumda olmasını sağlamaktadır. Dünyanın hem en büyük ihracatçılarından hem de ithalatçılarından olan ABD, **ihracat açısından katma değerli üretim ve teknoloji yoğun mallarda karşılaştırmalı üstünlüğe** sahiptir. Bunun yanı sıra ihracatta mineral yakıtlar, makina sanayi, otomotiv, havacılık ve uzay sanayi, elektrikli cihazlar, vb. ön plana çıkmaktadır. İthalatta da benzer bir yapı olduğu görülmektedir. İthalatta başı çeken sektörler; mineral yakıtlar, otomotiv, elektrikli makineler, tarım ve gıda, demir-çelik, tekstil ve hazır giyim şeklindedir.

Trump'ın başkanlık dönemiyle birlikte, ABD'nin Çin başta olmak üzere çeşitli ülkelere uyguladığı ve ticaret savaşları olarak anılan kısıtlamalar, küresel dış ticarete ve GSYİH'ya zarar verdiği gerekçesiyle endişeyle karşılanmaktadır. Bunun yanında ABD ise, Dünya Ticaret Örgütü politikalarının günümüzün ihtiyaçlarını karşılamakta yetersiz kaldığını ve yenilenmesi gerektiğini savunmaktadır.

ABD'nin küresel ekonomideki lider konumu, çok sayıda avantajla birlikte pek çok dezavantajı da beraberinde getirmektedir. Her şeyden önce, ekonominin bu denli küreselleşmiş olması ve ülkenin geniş bir coğrafyaya yayılması, kontrol mekanizmalarının her daim dinamik olmasını gerekli kılmaktadır. 10 yıldan fazla bir süre geçmesine rağmen etkileri hala hissedilen ve global ölçeğe yayılan **2008 krizi, kontrol mekanizmalarının önemini ortaya koyan çarpıcı bir dönüm noktası** olmuştur. Bununla birlikte, genç nüfusun ve göçmen sayısının fazlalığı da, istihdam piyasalarının daima canlı tutulmasını zorunlu kılmaktadır. Diğer taraftan, ABD Dolar'ının küresel rezerv para olması, Amerikan Merkez Bankası (FED) politikalarının çok dikkatli izlenmesini gerektirmektedir.

İş Yapma Kolaylığı Endeksi'nde 8./190 sırada yer alan ABD, serbest piyasa ekonomisinin en önemli temsilcisi olarak, yabancı yatırımların geliştirilmesine her zaman önem vermiştir.

ABD'de tüketici talebinin yoğunluğu, demokratik ortamın gelişmişliği, dinamik ve nitelikli işgücü yapısı, işbirliği kültürünün ve şeffaflık anlayışının gelişmişliği ve inovasyonu teşvik eden bir iş ortamı, doğrudan yabancı yatırımlarda en cazip ülkelerin başında olmasını sağlamaktadır.

Yatırımlarda imalat sanayi, organik tarım ve gıda, finans ve sigorta faaliyetleri, ticaret ve bilişim teknolojileri sektörleri başı çekerken, en çok yatırım gerçekleştiren ülkeler ise Almanya, İngiltere, Kanada, Japonya gibi diğer sanayileşmiş ekonomiler olarak ön plana çıkmaktadır. Ancak, ticaret savaşları ve Brexit gibi politik belirsizliklerin etkisiyle, **yatırım-ülke deseninde değişim olacağı** öngörülmektedir.

Türkiye-ABD İlişkileri

İki ülke arasındaki coğrafi uzaklığa rağmen, Türkiye ve ABD arasındaki ilişkiler genel anlamda **dostane bir anlayış ve müttefiklik ilişkisi içerisinde** şekillenmiştir. Soğuk Savaş sürecinde Türkiye'nin NATO üyesi olarak Batı dünyasının yanında yer alması, ABD ile olan ilişkilerin **güvenlik ve ekonomi alanlarında işbirliği şeklinde gelişmesinde** önemli bir milat olmuştur. Söz konusu etkileşim, kültürel ve sosyolojik alanlarda da yoğun bir biçimde geliştirilmeye çalışılmış ve **ikili ilişkiler eğitim, bilim ve teknoloji, kültür ve sanat gibi alanlardaki işbirliği** adımları ile de güçlendirilmeye çalışılmıştır.

Soğuk Savaş sürecinden ABD'nin galip olarak ayrılması, Türkiye ile özellikle ekonomik ilişkilerin geliştirilmesinde ikinci bir dönem noktasıdır. 1990'da **“Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması”**, 1997'de **“Çifte Vergilendirmeyi Önleme”** ve 2000'de **“Ticaret ve Yatırım Çerçeve”** başlıklı anlaşmaların hayata geçirilmesi, günümüze kadar süregelen ekonomik ve ticari ilişkilerin çerçevesini belirlemiştir.

Söz konusu anlaşmalarla birlikte, iki ülke arasındaki ticaret hacmi dikkat çekici bir şekilde artmıştır. Türkiye'nin ABD'ye gerçekleştirdiği ihracatta temel kalemler; demir-çelik ürünleri, makinalar, otomotiv aksam ve parçaları, tekstil ve hazır giyim ürünleri, tarım ve gıda ürünleri şeklindedir. Türkiye'nin ABD'den ithalatında ise yine demir çelik ürünleri, hava taşıtları ve uzay araçları, soya fasulyesi, tıbbi cihazlar ve ilaç ürünleri başı çekmektedir.

T.C. Ticaret Bakanlığı ve Türkiye İhracatçılar Meclisi tarafından **2018-2019 dönemi için ihracatta hedef ülkeler listesinde yer alan ABD** ile ticaret hacmimizin artırılması, iş dünyası nezdinde çok önemsenmektedir. Özellikle son 2 yıldır politik alanda yaşanan sorunların aşılıp yeni ve yapıcı bir döneme girilmesi için çok yakın bir zamanda **ABD tarafından hazırlanan ve ikili ticaret hacmini 100 milyar Dolar'a taşıyacak olan bir Serbest Ticaret Anlaşması paketinin** Türkiye'ye sunulması beklenmektedir.

ABD sahip olduğu avantajlarla, yatırımlar açısından tüm dünyaya olduğu gibi ülkemize de çok önemli fırsatlar sunmaktadır. ABD'ye yönelik yatırımlarda başarıya ulaşmak için **kapsamlı bir fizibilite çalışması, uygun eyalet seçimi analizi ve yeniliğe öncelik tanınması** gibi politikalar büyük önem taşımaktadır.

Yatırımda öncelikli alanlar; **“Hava ve uzay sanayi, tarım ve gıda, otomotiv, kimya, enerji, finansal hizmetler, vb.”** gibi geniş bir yelpazeye yayılmıştır. 2011 yılında uygulamaya konan **“Select USA”** programı ABD'ye yönelik yatırım yapmada temel bilgilendirici ve yönlendirici rehber olarak kabul edilmektedir. (<https://www.selectusa.gov>)

Bununla birlikte, Türkiye İhracatçılar Meclisi'nin **“100 milyar Dolar'lık Hedef Pazar Amerika”** çalışması da, yatırım ve ihracatçı adaylarına, eyalet ve sektör bazında önemli bilgiler sunmaktadır. (www.tim.org.tr)

ABD ÜLKE PROFİLİ

(2018)

Nüfus (Milyon Kişi)	372,2
Nüfus Artış Hızı (%)	0,6
GSYİH (Milyar Dolar)	20.494
GSYİH (%)	2,9
Kişi Başı GSYİH (Dolar)	62.641
Enflasyon Oranı (%)	1,9
İşsizlik Oranı (%)	3,8
İhracat (Milyar Dolar)-2018	1.666
İhracatta ilk 5 Ülke-2018	Kanada, Meksika, Çin, Japonya, İngiltere
Temel İhracat Ürünleri-2018	Makinalar, Mineral yakıtlar, Motorlu taşıtlar, Plastik ürünleri
İthalat (Milyar Dolar)-2018	2.612
İthalatta ilk 5 Ülke-2018	Çin, Meksika, Kanada, Japonya, Almanya
Temel İthalat Ürünleri-2018	Makinalar, Motorlu taşıtlar, Mineral yakıtlar, Eczacılık ürünleri
Cari Denge (%; GSYİH)	-2,3
İmalat Sanayi (%; GSYİH)	11,0
Tarım (%; GSYİH)	0,9
Sanayi (%; GSYİH)	18,9
Hizmetler (%; GSYİH)	80,2

Kaynak: IMF, Dünya Bankası

ABD KÜRESEL DIŞ TİCARET PROFİLİ (2018)

İHRACAT ÜRÜNLERİ	(Milyar \$)	İTHALAT ÜRÜNLERİ	(Milyar \$)
Nükleer reaktörler, kazanlar, makinalar	213,3	Nükleer reaktörler, kazanlar, makinalar	385,9
Mineral yakıtlar ve yağlar	192,7	Elektrikli makina ve cihazlar	366,9
Elektrikli makina ve cihazlar	176,3	Motorlu kara taşıtları	306,6
Hava ve uzay taşıtları	139,4	Mineral yakıtlar ve yağlar	241,8
Motorlu kara taşıtları	130,7	Eczacılık ürünleri	115,6
Optik alet ve cihazlar	89,6	Optik alet ve cihazlar	101,5
Plastikler ve mamulleri	66,6	Mobilyalar	93,4
Kıymetli ve yarı kıymetli taşlar	63,8	Plastikler ve mamulleri	72,0
Eczacılık ürünleri	33,4	Kıymetli ve yarı kıymetli taşlar	61,8
Organik kimyasal ürünler	29,2	Organik kimyasal ürünler	60,7

Kaynak: Trademap (İlk 10 ürünü yansıtmaktadır.)

TÜRKİYE – ABD TİCARET PROFİLİ (2018)

Fasıl Adı	Türkiye'nin ABD'ye İhracatı (Milyon \$)	Fasıl Adı	Türkiye'nin ABD'den İthalatı (Milyon \$)
Diğer tekstil ürünleri	907	Hava ve uzay taşıtları	1.979
Demir-çelik ana sanayi	819	Atık ve hurdalar	1.561
Motorlu kara taşıtları ve motorları	615	Bitkisel ürünler; bostan, meyve ve sebze	1.109
Hava ve uzay taşıtları	595	Diğer kimyasal ürünler	900
Başka yerde sınıflandırılmamış metalik olmayan mineraller	529	Rafine edilmiş petrol ürünleri	875
GENEL TOPLAM	8.305	GENEL TOPLAM	12.378

Kaynak: TÜİK

EBSO ARAŞTIRMA

Hazırlayanlar

Aslıhan GÜL

Türker ADAKALE

Kontrol Eden

Özdem EKİNCİ

İletişim: arastirma@ebso.org.tr

Aylık Ekonomi Bültenlerinin tamamına, <http://www.ebso.org.tr/tr/dosyalar/yayinlar/aylik-ekonomik-bulten> adresinden erişebilirsiniz.

YASAL UYARI

Bu rapor Odamız tarafından kamuya açık uluslararası ve ulusal ölçekli kaynaklardan elde edilen bilgiler ve veriler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmaktadır.

Raporda yer alan metinler ve veriler sadece bilgilendirme amaçlıdır. Hazırlanan bu raporda Ege Bölgesi Sanayi Odası hiçbir şekilde yatırım ve alım-satım hususlarında tavsiyede bulunma amacı gütmemektedir.

Rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Ege Bölgesi Sanayi Odası hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Ege Bölgesi Sanayi Odası'nın telif hakkı olup, Odamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz.

Tüm haklarımız saklıdır.